

# ગાંધીનગર સમાચાર

તા. ૨૩-૮-૨૦૧૩, શુક્રવાર

તંત્રી સ્થાનેથી.....

## કમનસીબ રેલ-દુર્ઘટના

બિહારના ખગડિયા પંથકમાં ઘમારવાટ સ્ટેશન પાસે થયેલ રેલ દુર્ઘટના આપણી સામે એકસાથે અનેક સવાલ ધડાકરે છે. વિશ્વની સૌથી મોટી લોકસાહી ગણાતા હિંદુસ્તાન પાસે વિશ્વની ઉત્તમોત્તમ રેલવે પતિવહન વ્યવસ્થા ઊભી થઈ શકે એવી શક્યતા છે પરંતુ ભારત જનમાનસમાં એ માટે જરૂરી એવું સંકલ્પબળ કે શિસ્ત નથી. ટેકનિકલ ખામીને કારણે માનવસર્જિત અકસ્માતોની આપણે ભાગીદારી રહીએ છીએ. અંગ્રેજોએ એમના શાસનકાળ દરમિયાન ભારતને કેટલીક ચાલુગાર ભેટો આપી એમાં રેલવે અને તારવહાલ સુવિધા મુખ્ય છે. આપણી પાસે દુનિયામાં લાંબામાં લાંબા રેલવે નેટવર્ક પૈકીનું સર્વશ્રેષ્ઠ નેટવર્ક છે. હવે તો આ નેટવર્ક દુર્ગમ પહોંચી ગયું છે. ઘોડા વખત પહેલાં સોનિયા ગાંધીએ કાશ્મીર ખીણમાં રેલવેના શ્રીગણેશ કરાવ્યા તે પછી તો દેશ ગૌરવ લઈ શકે કે અમારી દેશ દિશાઓ રેલવેથી બોડાયેલી છે. અગાઉ જમ્મુની એ ઉત્તર રેલવેનું છેલ્લું ટર્મિનલ હતું તેને બદલે હવે ટ્રેન ભારતમુલ્ક અને શ્રીનગર સુધી જઈ શકશે. દર વર્ષે બજેટ સમયે આપણી સંસદમાં રેલવે બજેટ અલગથી રજૂ થતું હોય છે. દેશની અર્થવ્યવસ્થામાં ભારતીય રેલવેનું આગવું મહત્વ છે. રેલવેને આપણા દેશની 'લાઈફ લાઈન' જીવન રેખાનું બિરુદ સાંપડ્યું છે તેમાં ખાસ્તું ઐતિહ્ય છે. આજે દેશની બહુસંખ્યક પ્રજા માટે રેલવે જ પ્રવાસ માટેની સૌથી સરળ અને સલામત(?) વ્યવસ્થા પૂરી પાડે છે. ચોવીસે કલાક આપણી રેલવે ધમધમતી રહે છે. પ્રવાસી ટ્રેનો જેટલી જ માલવાહક ટ્રેનો દોડતી રહે છે. સામાન્ય પ્રજાને પોસાય એવા દરે એ ટ્રેનો દોડતી રહે છે. સામાન્ય પ્રજાને પોસાય એવા દરે એ ટ્રેનો મુસાફરી કરી શકે, એ બાબતનું કેન્દ્ર સરકાર પણ ધ્યાન આપતી રહે છે. છેલ્લાં વર્ષોથી બીજા વર્ગનું ભાડું વધારવાનું નહોતું. ઘોડાઘણો વધારો થતો રહેતો તે ફક્ત વાતાવુક્ષિત વર્ગમાં પ્રવાસ કરતાં સુખિયાં લોક પુરતો સીમિત રહેતો હતો. જનસાધારણની અવજન માટે રેલવે બજેટ આશીર્વાદિત્વ ઘટના હતી અને છે, પરંતુ સૈકા જૂની થયા પછી પણ એમાં અસંખ્ય ખામીઓ રહેવા પામી છે તે કહીને વાસ્તવના પરચા પણ અવારનવાર મળતા રહ્યા છે. બિહારની દર્દનાક દુર્ઘટના પછી તો એમ જ લાગે છે હિંદુસ્તાનની જીવનરેખા ગણાતી રેલવે જાણે માણસનું લોહી ચાખી ગયેલી માનવભક્ષી ચંડિકા બની ગઈ છે. અલબત્ત, આવા અકસ્માતો સરળ છે ત્યારે સ્વાભાવિક રીતે જ પોતાની કશી જવાબદારી ન બનતી હોય એમ રેલવે ખાતું તો હાથ ખંખેરીને ઊભું થઈ જાય છે. માણસોએ પોતાની સલામતીનો ખ્યાલ રાખીને જ પાટા ઓળંગવા બેઠાં, પરંતુ આપણી ભલીભોળી પ્રજાને એકવીસમી સદીનાં તેર વર્ષ પૂરાં થવા આઠવાં ટ્વાં સુધી આવી ટ્રાફિક સેન્સ કેળવવામાં મુશ્કેલી પડી રહી છે. બિહારની તાજેતરની રેલવે દુર્ઘટનામાં રેલવે કરતાં વિશેષ તો સ્થાનિક વહીવટી તંત્ર અને સૌથી વધારે તો પ્રજા પોતે જ જવાબદાર લાગે છે. કાલ્યાણની મંદિરે પહોંચવાની ઉતાવળમાં શ્રદ્ધાળુ કાવડિયા આસપાસ નજર કરવાનું પણ ભૂલી ગયા અને સહસ્ત્રાથી ઘણા વચ્ચે દોડતી 'રાજરાણી' એક્સપ્રેસની હડફેટે ચડી જિંદગી ખોઈ બેઠા. બે મેળાના વ્યવસ્થાપકોએ રેલવેના પાટા પર ટ્રાફિક નિયમનની સુચારુ વ્યવસ્થા ગોઠવી હોત તો કદાચ આ કમનસીબ 'આત્મઘાતી' દુર્ઘટના નિવારી શકાઈ હોત. પરંતુ આવી દુર્ઘટનાઓ માંથી લોકો કોઈ જ બોધપાઠ લેતા નથી. હજારો લોકો રેલવે ટ્રેનમાં છાપરાં પર બેસી જીવના બેખમ મુસાફરી કરતા રહે છે. પુલ પર ચડી સલામત રીતે પાટા ઓળંગવાને બદલે સીધા જ રેલવેના પાટા પર થઈ પ્લેટફોર્મ પર પહોંચી જવા ટેવાયેલા મુસાફરોને રેલવે પ્રશાસન પણ અટકાવી શકતું નથી. આવા અકસ્માતો આપણી બેદરકારી અને 'શોર્ટકટ- સાઈકોલોજી' નું પરિણામ છે.

# નિસર્ગ કોમ્યુનિટી સાયન્સ સેન્ટરે અક્ષય ઊર્જા દિન ઉજવ્યો

ગાંધીનગર, તા. ૨૨ નિસર્ગ કોમ્યુનિટી સાયન્સ સેન્ટર દ્વારા રાજ્ય ગાંધી અક્ષય ઊર્જા દિન નિમિત્તે સરકારી પ્રાથમિક શાળા, સેક્ટર-૨૨માં ઊર્જા પ્રદર્શન અને ઊર્જાની માહિતી આપતું વક્તવ્ય તાજેતરમાં યોજાયું હતું. સ્વ. રાજ્ય ગાંધીએ કુદરતી ઊર્જા સ્ત્રોતોનો વપરાશ વધારવા અને ઊર્જા મેળવવાની જે ચળવળ શરૂ કરી હતી તેના પગરજ સ્વરૂપે બાળકોને

પ્રમાણમાં ઉપયોગ કરે તે હેતુથી આ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવે છે. ભારતના ભૂતપૂર્વ વડાપ્રધાન સ્વ. રાજ્ય ગાંધીની જન્મ જયંતિ નિમિત્તે સમગ્ર દેશમાં ૨૦મી ઓગસ્ટ રાજ્ય ગાંધી અક્ષય ઊર્જા દિન તરીકે ઉજવાય છે. જ્યારે દુનિયામાં દિવસે ને દિવસે ઊર્જાની કટોકટી થઈ રહી છે ત્યારે લોકો પરંપરાગત ઊર્જા સ્ત્રોતોનો ઉપયોગ મર્યાદિત કરીને તેના પગરજ સ્વરૂપે બાળકોને બીજા પરંપરાગત ઊર્જા સ્ત્રોતોનો વધારે



સ્માર્ટ કાર સ્ટોકમાં છે...?? ઇલેક્ટ્રોનિક ટૂંકમાં ભડાકા થતા નથી...!! ... તમે ઝાડ પર ચડી જાવ... હું ટ્રાયલ આપવા ગાડી ચાલુ કરું છું...!!



અમદાવાદ ખાતે યજ્ઞયેલ 'રોક યોર ફીટ' ઇન્ટર સ્કુલ ડાન્સ કોમ્પીટિશનમાં ફાઈનલમાં સેન્ટ ઝેવિયર્સ સ્કુલની જીલ ભડ અને ચૈતન્ય સ્કુલની દીપા પરીખે અદભૂત પરફોર્મન્સ આપીને ગાંધીનગરનું ગૌરવ વધારેલ છે. ફાઈનલમાં ડીઆઈડી અને એબીસીડી ફિલ્મનાં સલમાન જજ તરીકે હાજર રહેલ હતાં.

## જલારામ સેવા સમાજના તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓનો સન્માન સમારંભ યોજાયો

ગાંધીનગર, તા. ૨૨ જલારામ સેવા સમાજ દ્વારા તાજેતરમાં જલારામ ધામ,

પ્રમાણપત્ર આપી સન્માનીત કરવામાં આવ્યા હતા. મહેમાન રાજેન્દ્રભાઈ આનંદ



સેક્ટર-૨૨ ખાતે ધોરણ ૧ થી ૧૨ અને સ્નાતક અનુસ્નાતક કક્ષાનાં તેજસ્વી તારલાઓને સન્માનીત કરવાનો વિદ્યા પુસ્તકાર સમારોહ યોજાયો હતો. વિદ્યાર્થી સન્માન કાર્યક્રમમાં આમંત્રિત મહેમાનો દ્વારા તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓને ગોલ્ડ મેડલ, સિલ્વર મેડલ, નોટબુક, ચોપડા, ભગવદ ગીતા અને

ટ્રોફી દિવ્યાંગ પૂજારાને ધો-૧૨ની ટ્રોફી દર્શન ગોવાળી, કુ. નિમા ઠક્કરને એનાયત કરવામાં આવી હતી.

## કે.બી. ફાર્મસી કોલેજ ખાતે એપોકેલીપ્સ-૨૦૧૩નું આયોજન

ગાંધીનગર, તા. ૨૨ કે.બી. ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ફાર્માસ્યુટીકલ એજ્યુકેશન અને રીસર્ચ દ્વારા વાર્ષિક પ્રિમિયમ ઇવેન્ટ એપોકેલીપ્સ-૨૦૧૩નું આયોજન આગામી તા. ૨૩ અને ૨૪ ઓગસ્ટ દરમિયાન કે.બી. ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ફાર્માસ્યુટીકલ કોલેજ, સે-૨ ખાતે કરવામાં આવ્યું છે. આ કાર્યક્રમમાં વિદ્યાર્થીઓ માટે યુપ રીસ્કશન, કોર્પોરેટ વોક, ટેલીફોનીક ઈ સે ઇન્ટરવ્યુ, કવીઝ, પાવર પોઈન્ટ પ્રેઝન્ટેશન, કેસ સ્ટડી જેવા કાર્યક્રમો યોજવામાં આવશે.

## એમ.બી. પટેલ રાષ્ટ્રભાષા કોલેજમાં વિવિધ કાર્યક્રમો યોજાયા

ગાંધીનગર, તા. ૨૨ એમ.બી. પટેલ રાષ્ટ્રભાષા આર્ટ્સ અને કોમર્સ કોલેજમાં તાજેતરમાં સ્વાતંત્ર્ય પર્વ નિમિત્તે ધ્વજવંદન સાથે સ્વચ્છતા અંગેનો સંકલ્પ તથા વૃક્ષારોપણ અને રક્ષાબંધનની ઉજવણી કરતા વિવિધ કાર્યક્રમો યોજાઈ ગયા. કોલેજમાં ૬૭માં સ્વાતંત્ર્ય પર્વની ઉજવણીના ભાગરૂપે ધ્વજવંદન કરવામાં આવ્યું હતું અને ડૉ. યોજેશ રાજગોર અને ડૉ. ભાગીરથી કેતન ભટ્ટ દ્વારા સહભાગી બન્યા હતા. સમાજમાં એઈડ્સ જાગરૂકતા માટે એચ.આઈ.વી. પીડિતો સાથે જાળવવા તેમજ કોઈ પણ પ્રકારનું વ્યસન નહીં કરવાના સંકલ્પ લેવાડાયા. કોલેજના એન.એસ.એસ. મુખ્ય આશય વિદ્યાર્થીઓ એઈડ્સના રોગની ગંભીરતાને સમજાવવા અને તે આ રોગનો શિકાર ન બને તે માટે કાર્યક્રમ આયોજીતો. પાલજમાં સ્વયંસેવકોએ ક્ષણઉત્થા આયુર્વેદિક ત્રીસેક જેટલા રોપાઓ વાવ્યા હતા. આ પ્રસંગે શોભાબાને, ડૉ. ભગીરથી ભટ્ટે જરૂરી સહયોગ આપ્યો હતો.



નહેરુ યુવા કેન્દ્ર ગાંધીનગર દ્વારા સદ્ભાવના દિવસનાં ભાગરૂપે સેક્ટર-૧૬ સ્થિત અંધશાળાનાં બાળકોને ફુટ, બિસ્કિટ અને ચોકલેટનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે નહેરુ યુવા કેન્દ્ર રજનીકાંતભાઈ સુથાર વિગેરે ઉપસ્થિત રહ્યા હતાં.

# આપણા ગાંધીનગર નિવાસી આ ગાયિકાએ જળની જેમ પોતાનો મારગ ગોતી લીધો છે, અને એમની સાધનાને પ્રવાહ મળી રહ્યો છે, માટે જ તેઓ ગુજરાતના જાણીતા ગાયિકા બની રહ્યા છે!

૧૯૮૧ ની સાલની એક સાંજ, સેક્ટર-૨૨ના રંગમંચ પર પ્રમોદભાઈ દ્વારા એક ડાયરો 'સ્વર સંધ્યા' નું આયોજન થયું હતું. જેમાં પુષ્પાબેન દૂધરેજીયા જેવા જાણીતા કલાકાર ભાગ લેવાના હતા અને જેની પાસે ૫૦ પેસા ટીકક હતી. ૧૯ વર્ષની એક દીકરી તેના પિતા સાથે પડોશીની સાઈકલમાં ચીને રંગમંચ પર પહોંચે છે. બાપે પ્રમોદભાઈ અને પુષ્પાબેનને વિનંતી કરી. મારી દીકરી સાડું ગાય છે એને એક ગીત ગાવા આપશો? કાકલુદી કરતા બાપે કહ્યું છેલ્લે ગાવા દેશો તો પણ ચાલશે! આયોજકોએ કહ્યું તમે બેસો અમે બોલાવીએ તો આવજો. ડાયરો શરૂ થઈ ગયો, બે કલાક લીટી ગયા પણ આ દીકરી તો વારો આવ્યો નહીં. દીકરીની રડતી આંખો જોઈને એ વળી પ્રમોદભાઈને ઈશારાથી પૂછ્યું, છેલ્લો અડધો કલાક જ બાકી હોવાથી બાપ-દીકરીની વિનંતીને માન આપીને ડાયરમાં એક ગીત ગાવાનું વિનંતીને માન આપીને ડાયરમાં એક ગીત ગાવાનું કહેવામાં આવ્યું. અને ભાવવિભોર દીકરીએ લોકગીત રજૂ કર્યું હતું... 'રામનાં બાણ વાગ્યા મુને હરિના બાણ વાગ્યા...' અને શ્રોતાઓનાં 'વન્સ મોર' સાથે દીકરીને ગાંધીનગરમાં એ વધાવી લીધી. આ દીકરી એ આજની જાણીતી ગાયિકા કાશ્મીરાબેન ગોહેલ.

તા. ૯-૮-૯૧ માં અમદાવાદ જન્મેલા કાશ્મીરાબેનનું વતન બોટાદ, ભાવનગર જિલ્લો. પિતા - જયંતિભાઈ જાવજી ઠાકર અને માતા શાંતાબેન ગોહેલની સુપુત્રી. કાશ્મીરાબેન અમદાવાદની ગોરધનદાસ યુનીવર્સિટી ડાહર સ્કૂલમાંથી એસ.એસ.સી. સુધીનો અભ્યાસ કર્યો. નાનપણથી જ કાશ્મીરાબેનને ગાવાનો શોખ. શાળામાં નિત્ય પ્રાર્થના કાશ્મીરા કરે. 'સંગીત' વિષયમાં હંમેશા પ્રથમ રહેનાર કાશ્મીરાબેન શાળામાં અનેક કાર્યક્રમોમાં ભાગ લીધો.

૧૯૭૮ માં ગાંધીનગરના હાઉસિંગ, સેક્ટર-૨૪માં મકાન મળતાં જયંતિભાઈનું કુટુંબ ગાંધીનગર સ્થાયી થયું. પિતાની સામાન્ય આર્થિક સ્થિતિ કારણે માતા-પિતા અને ચાર બહેનોનું કુટુંબનું ભરણપોષણ કરવાનું અધરું હતું. આથી કાશ્મીરાબેન સિવાઈ કામ, સાડી-કોલ-બીડીંગ ઉપરોત્તર ધઉં સાક કરવા વિ. કામ કરીને પિતાનો આર્થિક બોજો ઠગવો કરતી.

માતાજી અને મા-બાપના આશીર્વાદથી મળેલા કંઠથી કાશ્મીરાબેનને પિતાની આર્થિક સ્થિતિમાં મદદ કરવાનું નક્કી કર્યું. અને ૧૯૮૧ માં યોજાયેલ ડાયરમાં ભાગ લઈને પ્રથમ વખત જાહેર કાર્યક્રમોમાં ગાવાનું શરૂ કર્યું. ગાંધીનગરના જાણીતા કલાકારો ગોવિંદભાઈ ગઢવી અને શિવરામભાઈ શ્રીમાળી સાથે પરિચય થયો અને કાશ્મીરાબેનના કંઠની તાકાત પારખીને તેઓએ સાથે કાર્યક્રમોમાં ગાવાનું આમંત્રણ આપ્યું. ધીમે ધીમે કાશ્મીરાબેનના ગીતોને સફળતા મળવા લાગી અને પછી તો બરાબર

તો રંગ લાગી ગયો! પિતાના સહકાર અને પ્રોત્સાહનથી ગાયન બેઠે કાશ્મીરાબેન પોતાનું ચોક્કસ સ્થાન બનાવી લીધું. અનેક ડાયરઓમાં કાશ્મીરાબેન પોતાનું ચોક્કસ સ્થાન બનાવી લીધું. અનેક ડાયરઓમાં કાશ્મીરાબેન ગાવા જવા લાગ્યા. તે સમયે એકાદ ગીત ગાવા મળે અને રૂા. ૫૦/- પુરસ્કાર, પરંતુ પિતા-માતા અને નાની બહેનોની જવાબદારી તેમની હોવાથી એક ગીત માટે આખી રાત બેસી રહેવું પડતું હતું તેનો પણ તેને આનંદ હતો.

અશ્વિનભાઈ જોષી (મા-બાપને ભૂલશો નહી ફેઈમ), વાડજ સાથે કાર્યક્રમોમાં કાશ્મીરાબેન અને ભીપુદાન ગઢવીએ ગાવાનું શરૂ કર્યું. અશ્વિનભાઈ તેમજ જીતુદાન ગઢવી આયોજિત અનેક ડાયરમાં પણ ગાવાનું શરૂ કર્યું. હલક ભયાં મધુરા કંઠથી કાશ્મીરાબેનને અને ભીપુદાનના લાય તો પ્રેક્ષકો દેકારો કરી મુકે એવી પરિસ્થિતિ સામે કાશ્મીરાબેન ડાયરમાં જતું જ પડે, અને પ્રેક્ષકોની માંગણી સંતોષવી પડતી. ડાયરના અને વિખ્યાત કલાકારો બાલકૃષ્ણભાઈ દવે, પ્રફુલ્લ દવે, અભેસિંહ રાઠોડ, પ્રવિણ ગઢવી, કુંદન ગઢવી, બિહારી ગઢવી વિ. સાથે અનેક ડાયરમાં ભાગ લઈને કાશ્મીરાબેન પોતાની ગાયકીથી ચાહના મેળવી છે.

૧૯૮૨માં આકાશવાણી રેડિયો પરીક્ષામાં પ્રથમ ટ્રાયલમાં પાસ થઈને 'બી હાઈ' કલાકાર તરીકે કાશ્મીરાબેન માન્યતા મેળવી છે. દૂરદર્શન પર પણ કાશ્મીરાબેનને અનેક કાર્યક્રમો આપ્યા છે. ૧૯૮૨માં ગોવિંદ મેર સંકલિત 'નવ નારી રત્ન' કાર્યક્રમમાં જાણીતા નવ લોક ગાયિકાઓ દિવાળીબેન ભીલ, દમયંતી બરડાઈ, વત્સલા પાટીલ, ભાવનાબેન લાબડિયા વિ. સાથે કાશ્મીરાબેનને પોતાના ગીતો રજૂ કરીને દર્શકોની જબરી ચાહના મેળવી હતી.

ઓમકારેશ્વર મંદિર ખાતે યોજાતા અનેક કાર્યક્રમોમાં કાશ્મીરાબેને કંઠના કામણ પાઠ્યાં છે. ગાંધીનગર જિલ્લાના વડુ, વેડા, દહેગામ, સુવાસણ, નારદીપુર, પલીયડ, કોદા, ડાંગરવા, કડી, કલોલ, વિ. સ્થળોએ ડાયરઓ અને લગ્નગીતોના કાર્યક્રમો રજૂ કરીને લોકચાહના પ્રાપ્ત કરેલ છે.

જાણીતી ગાયક બેલડી મહેશ-નરેશ કનોડિયા, મણિરાજ બારોટ વિ. સાથે પણ કાશ્મીરાબેનના અનેક કાર્યક્રમો રજૂ થયા છે. કાશ્મીરાબેનની અનેક ઓડિયો કેસેટ બની છે. જેમાં ગોધરાનું ગાડું, અંબેમાના ધામમાં, સોનાનો ગરબો, કાર્તિકનો મેળો (ગોપાલ બારોટ સાથે) સડક વચ્ચે છાપરી (મણિરાજ બારોટ સાથે) વિ. મુખ્ય છે. મણિરાજ બારોટ સાથે બનેલી કાશ્મીરાબેનની વીડિયો કેસેટ 'પ્રેમી પંખીડા' ખૂબ જ લોકપ્રિય બની હતી. અભિનય સમ્રાટ ઉપેન્દ્ર ત્રિવેદી દિગ્દર્શિત ફિલ્મ 'માનવીની ભવાઈ' માં કાશ્મીરાબેન અને ભીપુદાન ગઢવીએ લગ્નગીતો (ફરાણા) રજૂ કર્યાં છે, જેને આજે પણ લોકો લગ્નપ્રસંગોમાં ગાતા નજરે પડે છે.

આ જ સમયમાં આણંદ ખાતે યોજાયેલ ડાયરમાં જાણીતા કલાકાર કરરના સાગડીયા સાથે કાશ્મીરાબેને રજૂ કરેલું ગીત 'હાલો હાલોને કીડીબાઈની જાનમાં..' રજૂ કરીને 'વન્સ મોર' મેળવ્યો હતો. ગાંધીનગર ટાઉનહોલ ખાતે મહેશ-નરેશના માન્યતા મેળવી છે. દૂરદર્શન પર પણ કાશ્મીરાબેનને અનેક કાર્યક્રમો આપ્યા છે. ૧૯૮૨માં ગોવિંદ મેર સંકલિત 'નવ નારી રત્ન' કાર્યક્રમમાં જાણીતા નવ લોક ગાયિકાઓ દિવાળીબેન ભીલ, દમયંતી બરડાઈ, વત્સલા પાટીલ, ભાવનાબેન લાબડિયા વિ. સાથે કાશ્મીરાબેનને પોતાના ગીતો રજૂ કરીને દર્શકોની જબરી ચાહના મેળવી હતી.

કાર્યક્રમોમાં નરેશ કનોડિયા સાથે 'ઓઠણી ઓઠું ઓઠું ને ઉડી જાય...' રજૂ કરીને 'વન્સમોર' મેળવ્યો હતો. ગાંધીનગર સ્ટાફ ટ્રેનિંગ કોલેજ ખાતે ઉપેન્દ્રભાઈ ત્રિવેદીના સન્માન અર્થે યોજાયેલ કાર્યક્રમમાં કાશ્મીરાબેન અને ભીપુદાનભાઈ એ અહાંગો... રજૂ કરીને શ્રોતાઓની અદ્ભૂત ચાહના મેળવી હતી. આ ઉપરાંત દહેગામના સાગરભાઈના સહકારથી અનેક કાર્યક્રમો કાશ્મીરાબેને કર્યાં છે.

કાશ્મીરા ગોહેલ આજે તો કલાકારોમાં આગળ પડતું નામ છે. કોઈ પરંપરા કે તાલીમ એમને વરંદેવી નથી. પરંતુ ગાવાનો શોખ, હૈયા સુઝ અને મા ના આશિષથી એમને લોકગીતોને લડાવ્યા છે. આપણા ગાંધીનગર નિવાસી આ ગાયિકાએ જળની જેમ પોતાનો મારગ ગોતી લીધો છે, અને એમની સાધનાને પ્રવાહ મળી રહ્યો છે. માટે જ તેઓ ગુજરાતના જાણીતા ગાયિકા

બની રહ્યા છે!

સમગ્ર ગુજરાતમાં અનેક કાર્યક્રમો રજૂ કરીને કાશ્મીરાબેને લોકહૃદયમાં આગવું સ્થાન પ્રાપ્ત કર્યું છે. લાયન્સ કલબ (મહેસાણા), ચીમનભાઈ પટેલનો શ્રદ્ધાંજલિ કાર્યક્રમ (બોડેલી), જલારામ સેવા સમાજના કાર્યક્રમો ઉપરાંત સરકારથી આયોજિત અનેક ડાયરઓ, યુવા મહોત્સવો, લોકકલા મહોત્સવો વિ. માં વર્ષો સુધી કાશ્મીરાબેને પોતાની કોલેક્ટ કંઠે કાર્યક્રમો રજૂ કર્યાં છે, જેને હજારો માણસોએ મન ભરીને માણ્યા છે.

પાવાગઢ ખાતે આસો સુદ ચૌદસે સાચીમાં યોજાતા ગરબામાં નારણકાકા તથા જામળા, હિંમતનગરના રાજવી પરિવારનાં મહેન્દ્રસિંહ રાઠોડ દ્વારા યોજિત સર્ગળ ૧૭ વર્ષ સુધી મહાકાળી માના ગરબા ગાઈને કાશ્મીરાબેને પાવાગઢને ગુંજતું કર્યું હતું. બચુભાઈ ઓડ દ્વારા યોજાયેલ ઓડ સમાજમાં સમુદ લગ્નોમાં કાશ્મીરાબેને અનેક વર્ષો સુધી લગ્નગીતો ગાયા છે. ગણેશ સ્થાપનથી દીકરી વિદ્યા સુધીના ભાવવાદી ગીતો રજૂ કરીને ઉપસ્થિત મેદનીને ભાવવિભોર કરી દેતા હતા.

'આજ વગડાવો વગડાવો રૂડાં શરણાંયું ને ઢોલ', 'હાલી હાલીને મારા પગડા તલવાણા' વિ. જેવા કાશ્મીરાબેન ના પ્રિય ગીતોને તેમના કંઠે સાંભળવા તે પણ લ્હાવો છે.

ગાંધીનગરની અનેક સંસ્થાઓમાં, યુવક મહોત્સવો અને રાજ્ય કક્ષાની અનેક સંગીત સ્પર્ધાઓમાં નિણાયક તરીકે વર્ષોથી કાશ્મીરાબેન સેવા આપે છે. કાશ્મીરાબેનની ગાયકી પર વારીને તેઓ સાથે લગ્નગાંધીથી જોડાયેલા કાશ્મીરાબેનના પતિ ચીનુભાઈ અને પુત્ર વિમલ (સાઈકલ શુટીંગમાં જિલ્લા અને રાજ્ય કક્ષાએ વિજેતા) - બંનેના સાથે સહકારથી કાશ્મીરાબેને આ અજોડ સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરેલ છે. ૧૯૮૨ થી પિત્તીની ઈચ્છા અને પોતાની માસ્ટરી જેમાં છે તેવા લગ્નગીતો અને ગરબાના જ કાર્યક્રમો કાશ્મીરાબેન કરે છે. ગાંધીનગર અને ગુજરાતના અનેક મહાનુભાવોના ધરે લગ્ન પ્રસંગોમાં કાશ્મીરાબેને કાર્યક્રમો રજૂ કર્યાં છે. પરદેશથી અનેક વખત કાર્યક્રમો માટે આમંત્રણ મેળવેલા કાશ્મીરાબેને કુટુંબની જવાબદારી હોવાથી પ્રેમપૂર્ક પુરું પાડ્યું છે.

લગ્નગીતો-ગરબાના સતત કાર્યક્રમો કરતા કાશ્મીરાબેન પિતા અને માતાના આશીર્વાદથી એક ખ્યાતનામ કલાકાર બની શક્યા છે એમ કહેતા ગૌરવ અનુભવે છે.

આવા ગરબા કલાકારોથી રણજાતી, લોકકલાથી ધબકતી આપણા હરિયાળા પાટનગરની ધરતી, ગરબાના સુરથી ભીંજાતુ નગર, લીલા ઝાડવા અને ફોરમ કેલાવતા હુલડાની વચ્ચે ગુજરાતના લોકસંગીતને જીવંત રાખનાર આપણા પોતીકા કલાકાર કાશ્મીરાબેનને ખૂબ ખૂબ વધામી...

## કેફિયત કલાસાધકની - આશા સરવૈયા



કાર્યક્રમોમાં નરેશ કનોડિયા સાથે 'ઓઠણી ઓઠું ઓઠું ને ઉડી જાય...' રજૂ કરીને 'વન્સમોર' મેળવ્યો હતો. ગાંધીનગર સ્ટાફ ટ્રેનિંગ કોલેજ ખાતે ઉપેન્દ્રભાઈ ત્રિવેદીના સન્માન અર્થે યોજાયેલ કાર્યક્રમમાં કાશ્મીરાબેન અને ભીપુદાનભાઈ એ અહાંગો... રજૂ કરીને શ્રોતાઓની અદ્ભૂત ચાહના મેળવી હતી. આ ઉપરાંત દહેગામના સાગરભાઈના સહકારથી અનેક કાર્યક્રમો કાશ્મીરાબેને કર્યાં છે.